Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1233 — ՈՒՐԲԱԹ 12 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1888 — (Ն. Տ.) 24 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1888 — 12 ՁԷՄԱԶԻՒ, ԱԽԸՐ 1305

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԳՆԷԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خاننده‌سى
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ՌԱԿԻՒԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արժեքի	160
» »	Վեցամսեայ	» »	80
» »	Եռամսեայ	» »	40
Դաւառաց »	եւ տեղական		
Թղթատարով տարեկան		»	240
Դաւառաց համար եւ տեղական			
Թղթատարով վեցամսեայ		»	120
Օտար երկիրներ, տարեկան		ֆրանք	56
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս զրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեանս զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուի.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՕԼԻՍ, 12 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1888

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՓԵՏՐ. 13ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 20 ՓԵՏՐ.)

Պերլին, 15 փետր.

Երէկ, Պիզմարք Իշխան, հացկերոյթ մը տալով քառասուն երեսփոխաններու, յուսալից ոճով խօսեցաւ արդի կացութեան վրայ։ Իշխան-Նախարարապետը չի կարծեր թէ Ռուսիա պատերազմ հրատարակէ. այլ, ամէն պարագայի մէջ, Գերմանիա հիմա պատրաստ է ամէն պատահականութեանց։ Խաղաղաւէտ նշան մ'է որ Պերլինի Կառավարիչ Վէրտէր զօրավար, որ ի Բեդերսպուրգ գերման Կայսեր զինուորական կցորդն էր Ժամանակ մը, այս օրերս մէկ ամսուան համար Բեդերսպուրգ գնաց, հրաւիրմամբ Զարին, որուն սիրելի է։

— Տոնտուքով-Քորսաքով Իշխան Կուրքօ զօրավարին պիտի յաջորդէ երեր իբրև Բոլոնիոյ կուսակալ, և Կուրքօ զօրավար պիտի անուանի եղեր հրամատար Վարշաւիոյ, Վիլնայի և Քիէվի զօրաբաժիններուն։

—Փետր. 14ին, Անդլիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ, արմատական Պ. Լէպուշիր հարցուց արտաքին գործոց Նախարարութեան թէ ստո՞յգ է Նպէ Ֆրպէ Բրէ-ուէի լուրը թէ ամեցեալ տարի կեդր. Եւրոպիոյ Տէրութեանց միջեւ կնքեալ դաշնագրաց իբր յաւելուած կան մասնաւոր կարգադրութիւններ ի մէջ Իտալիոյ, Աւստրիոյ և Մեծին Բրիտանիոյ՝ Աւստրիոյ և Իտալիոյ ծովեզերքը Թրէնամի Տէրութեան մը դէմ պաշտպանելու նպատակաւ. ստո՞յգ է թէ այս օրինակ կարգադրութիւնը անցեալ տարի դիւանագիտական թղթակցութեանց նիւթ եղած են՝ Իտալիոյ կամ ուրիշ ցամաքային Տէրութեան մը ծովեզերաց անդլիական նաւատորմի կողմէ պատահական պաշտպանութեան համար։ Արդեօք այս բանակցութիւնը կարգադրութեան մը յանգած են, և նախարարութեան Խորհրդականը ժողովոյն պիտի ներկայացնէ՞ այս բանակցութեանց վերաբերեալ թուղթերը։»

Խորհրդական Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսըն պատասխանեց.

«Արդէն ըսի պատուարժան Երեսփոխանին թէ Ժողովոյս ծանօթ յանձնառութիւններէն զատ ուրիշ յանձնառութեանց ներքեւ չենք գտնուիր ի մասին մեր երկրին նաւային և զինուորական գործողութեան։ Ըստ հաստատեալ սովորութեան, չեմ կրնար ներկայացնել իրաց արդի վիճակին վրայ մեր երկրին և եւրոպական Տէրութեանց միջեւ տեղի ունեցած թղթակցութիւնները։»

Պ. Լէպուշիր. Ուրեմն, Իտալիոյ հետ ո՛և է տեսակ կարգադրութիւն մը չէ՞ կնքուած։

Սըր Ճ. Ֆէրկիւսըն. Ուրիշ պատասխան տալու կարող չեմ։ (Հեղինակն ծպտուտ Ընդդիմադրոց կողմեն)։

Պերլին, 17 փետր.

Ռուսական Քարուկայի զօրագնդին կողմէ, որ պատուակալ գնդապետն է Վիլհէլմ Կայսր, պատուիրակութիւն մը Պերլին եկաւ, շնորհելու զն. Կ. Վեհափառութիւն իւր պատուակալ գընդապետութեան 70րդ տարեդարձին առթիւ, որ վաղը պիտի տօնուի զինուորական խնճոյքով մը։ Պատուիրակութիւնն, որ կը բաղկանայ Քարուկայի գնդին պատկանող գնդապետ մը և քանի մը սպաներէ, յատկապէս ընդունուեցաւ Կայսեր կողմէ։

—Եւրոպեան լրագիրք և հեռագրական գործակալութիւնք այս օրերս այլ ընդ այլոյ հրատարակութիւններ բրած են սուրիական դէպքերու վրայ, որոց նկատմամբ աւելորդ է ըսել թէ պաշտօնական զեկուցում չկայ հաղորդուած։

—Լոնտոն, 16 փետր.

Կայսրդոնեան ընտրելին յաղթանակեց Լոնտոնի Ուէսդ-Սաութուորք թաղին մէջ։ Շատեր կը կարծեն թէ առաջիկայ ընտրութեանց մէջ կայսրդոնեանք պիտի յաղթանակեն։

—Փարէզ, 17 փետր.

Երեսփ. Ժողովը մերժեց Արմատականաց մէկ առաջարկն, յայտարարող թէ ո՛չ մէկ Նախարար պիտի կրնայ երեսփոխան կամ Մերակորի անդամ ընտրուիլ բայց եթէ նախարարութենէ ելնելէն վեց ամիս յետոյ։ Այս առաջարկ ուղղեալ էր ընդդէմ արտաքին գործոց Նախարար Պ. Ֆլուռէնսի, որ կ'աշխատի Երեսփոխան ընտրուիլ Հոգ-Ալբի գաւառին մէջ։

—Փարէզ, 19 փետր.

Հռոմի ֆրանսական դեսպան Պ. տը Մուլի մարը մեռաւ ելնելով, Պ. տը Մուլ հարկադրեցաւ արձակուրդ առնուլ։ Ֆէլիքս կը ծանուցանէ թէ Իտալիոյ Նախարարապետ Պ. Քրիսպի, ընդունելով զՊ. տը Մուլ նորա մեկնելէն առաջ, խնդրեր է որ իւր յարգանքը մատուցանէ առ Պ. Քառնօ, հաւաստելով թէ բնաւ ֆրանսատեաց դգացում չի տածեր։

—Լոնտոն, 20 փետր.

Անգլիոյ և Վենեզուէլայի յարաբերութիւնը ընդհատեցան, որովհետեւ այս ամերիկեան Պետութիւնչէր ուզեր վճարել 6,000 անգլ. ոսկւոյ փոխարինութիւն մը ոսկեհանքի մը համար։

—Դերմանիոյ Դահաժառանգին հիւանդութեան ծանրանալուն առթիւ, գերման լրագիրք ոմանք լուր հրատարակած էին թէ խնդիր է Բրուսիոյ Թագաւորաբնին ներկայացնել օրէնք մը Խնամակալութիւն հաստատող՝ եթէ Դահաժառանգը մեռնի։ Ուրիշ Գերման լրագիրք կը հերքեն զայս։

—Սոֆիա, 19 փետր. (Պաշտօնական.)

Պուլկարիոյ անկախութիւն խնդրելուն նկատմամբ Թուրքիոյ հրատարակած տեղեկութիւնն անճիշդ է։

—Լոնտոն, 16 փետր.

Լորտ Սալիսպըրիի թերթը, Սրտնորդ, կը հաստատէ թէ Անգլիոյ համակրանքն անխափան կը վայելէն երիտասարդ Պետութիւններն որը քաջապէս կը կռուին իրենց ինքնակառավարութեան համար։

Պերլինի Դաշնագիրը չարդարացներ այն իրաւունքներ զորս Պիզմարք Իշխան կուտայ Ռուսիոյ ի վերայ Պուլկարիոյ։ Հաւանաձայնութեան մը համար եթէ նոր բանակցութիւնք սկսին Տէրութեանց միջեւ, Պերլինի Դաշնագիրը Պուլկարիոյ բարեկամներուն պիտի տայ դիւանագիտական առատ զէնքեր՝ պուլկարական ազատութիւնները Ռուսիոյ չզոհելու համար։

—Վիէննա, 18 փետր.

Դերման դեսպան Ռէօյս Իշխան և Կոմս Քալնոքի պարզ խօսակցութիւն մ'ունեցան պուլկարական խնդրոյն վերայ։ Աւստրեան Կառավարութիւնը չպիտի ընդունի Ֆերտինանտ Իշխանի անկման յայտարարութիւն մը բայց եթէ նորա յաջորդին վրայ Տէրութեանց միջեւ միաձայն հաւանութեան մը գոյանալէն յետոյ։ Դալով թէ ինչ միջոցներ պէտք է գործադրել՝ ի հարկին ճնշում իւ գործ դնելու համար Պուլկարիոյ վրայ, կերեւի թէ եւրոպեան միաբան գործողութեան սկզբունքէն չպիտի շեղուի, և ամէն պարագայի մէջ, չպիտի ընդունուի որ Ռուսիա միանակ միջամտէ ի Պուլկարիա։

—Գահիրէ, 18 փետր.

Տիգրան փաշա Լոնտոն գնաց պաշտօնով մը որոյ նպատակն յայտնի չէ։

—Բէրլէրոպոլի, 18 փետր.

Բուպլիի գնոյն անկման նկատմամբ, Ժողովոյ պը Մէն-Բէրլէրոպոլի կ'ըսէ. «Քաղաքականութիւնը ժամն չունի այս գործիս մէջ. բուպլիին անկումն յառաջ կուգայ վճարման պէտքերէն, զորս կարելի չէ եղած գոհացնել՝ արտաքին վաճառականութեան այժմեան տկարութեան պատճառաւ։»

—Բէյրութ, 18 փետր.

Պուլկարիոյ այլ և այլ զինուորական կեդրոններէն, Ռուսճուգէ և Վառնայէ մանաւանդ, կը ծանուցուի թէ զօրաց մէջ յուզում մը կ'երեւի։ Պուլկար Կառավարութիւնը նոր ապստամբութիւններէ կը վախնայ։ Բ. Դուռը կը պնդէ իբրեւ նամակագրօյմ չկրող նկատել Արեւ. Բուլուրիէն եկող նամակներն որք պուլկարական դրօշմ կը կրեն։ Սոֆիայի Կառավարութիւնն, ի Կ. Պոլիս բրած ճգանցն հակառակ, գոհացում չկրցաւ ստանալ տակաւին։

—Հռոմ, 18 փետր.

Իտալեան նաւատորմն սպառազինելու համար ամենամեծ փութաջանութիւն կը տիրէ Նաբոլիի, Բասդելլամարէի, Լիվուրնոյի, Ճենովայի և Սբեզիայի նաւահանգիստներուն մէջ։ Օգնական 4,000 գործաւորք վարձուած են, և գիշերն իսկ կ'աշխատին եղեկտրական լոյսով։ Տասներկու եղեկտրական փարոսներ շինուեցան այլ և այլ հրուանդաններու և կղզիներու վրայ։

Ի Նաբոլի և ի Ճենովա, ծովային նախարարութիւնը բնեց կարգ մը առևտրական նաւեր, որք պատերազմի ատեն սրընթաց մարտանաւի պիտի կրնան փոխուիլ։ Վենետիկի նաւարանին մէջ գիշեր ու ցերեկ կ'աշխատուի թորփիլներու շինութեան։ Ծովային նախարարութիւնն հեռագրեց Լիվորնոյի նաւային Ակադեմիային՝ հրամայելով որ բարձրագոյն կարգը կազմող 30 նաւային ենթասպայք անմիջապէս պաշտօնատեղերուն մէջ։

ՊԻԶՄԱՐՔԻ ԻՇԽԱՆ

Պիզմարք Իշխան, թէեւ ութսունամեայ տարին անցուցած է, այնպէս փութաջանօրէն կը գործէ իբր թէ քսան ձմեռներ պակաս ունենար իւր ետեւ։ Կէս գիշերն երկու ժամ անցած անկողին կը մտնէ, և ո՛չ առաջ։ Կէս գիշերէն բիչ առաջ մեծաւ ախորժակով կ'ընթրէ։ Կէս օրէն առաջ չելներ, զի շատ կը քնանայ։ Շատ անգամ գիշերը կ'արթնցնեն զինք, կարեւոր հեռագրեր ցոյց տալու համար։ Պիզմարք Իշխան հեղգէտեղ կը հարստանայ։ Իւր վարած պաշտօններէն ստացած թոշակները մեծ չեն, բայց իւր կալուածներէն և իւր ջաղացքներէն ու զտարաններէն շահած գրամներուն շնորհիւ, տարեկան հասոյթը 20 հազարէն մինչև 30 հազար անգլ. ոսկւոյ կը հասնի։ Արդ, Պիզմարք Իշխան ամէն տեսակէտով գործը գիտցող մարդ է։ Ճառայ չէ բնաւ, և իւր տարեկան կլորիկ հասոյթին մէկ մեծ մասն ապահովապէս մէկ կողմ կը դնէ։

Ի ՍՈՒԱՆ

Խալիլ անուն սուրհանդակ մը որ մի քանի ամիս առաջ Սուանն ղրկուած էր անգլիաեգիպտական կառավարութեան կողմէ՝ նամակներ յանձնելու Լիւբդրն պէյին և Սլադին պէյին, Դահիրէ վերադարձաւ այս օրերս։ Անգլիացի Լիւբդրն պէյ և աւստրիացի Սլադին պէյ Սուանի մէջ եգիպտական կառավարիչներ և հրամատարներ էին երբ Մէհմէտ Խորտակեց եգիպտական իշխանութիւնն ի Սուան։ Յանձնուեցան Լիւբդրն պէյ և Սլադին պէյ դերի ինկան Մէհմտիականաց ձեռք։ Խալիլ յաջողեր է մտնել մէհմտիական բանակն յՕմտուրման, և հոն գտեր է երկու եւրոպացիները։ Սլադին պէյ Մէհմտիի ամրաշէն զօրաց հրամատարն է, եւ կերպիւ մ'ելեր աջ բաղուկն է արդի Մէհմտիին՝ Էմիր Ապտուլլահի։ Իսկ Լիւբդրն պէյ աւելի կամ նուազ իբրեւ դերի կը պահուի անընդհատ հսկողութեան մը ենթակայ։ Սլադին պէյ ամէն միջոց ձեռք առած է թող չտալու համար որ Լիւբդրն պէյ ազատութիւն գտնէ եւ կարեւոր դիրքի մը հասնի։ Սլադին պէյի ազդեցութիւնը գրեթէ կը հաւասարի Նոյն իսկ Մէհմտիին ազդեցութեան։ Այս պայմանաց մէջ, Լիւբդրն չհամարձակեցաւ առնուլ իրեն ուղղեալ նամակը մինչեւ որ Սլադին ստացաւ իրեն ուղղեալ նամակը։

Սլադին պէյ չատ գէշ ընդունելութիւն ըրաւ Խալիլի, և ըսաւ որ եթէ անմիջապէս չմեկնի բանակեցողէն՝ կախել պիտի տայ զինք։ Բացարձակապէս մերժեց իրեն ուղղեալ նամակը, զոր ձեռք անգամ չառաւ, և պատուիրեց սուրհանդակին ըսել Սդէֆէնսնը զօրավարին թէ Անգլիացիք աւելի աղէկ կ'ընեն եթէ իրենց դրամը վատնեն աւելի օգտակար բանի մը քան թէ զինք ազատելու, որովհետեւ ինք չատ ադէկ է իւր արդի դրից մէջ, և թէ կարելի չէ զինք համոզել Դահիրէ վերադառնալու, ուր լաւագոյն վիճակ մը չի կընար ակնկալել։ Սլադին պատասխան մը մէջ կը բնակի, Էմիր Ապտուլլահի մօտ, և ունի բաղմանդամ և ընտիր կանանոց մը։ Մինչեւ իսկ կ'ըսուի որ եթէ Ապտուլլահ մեռնի, Սլադին յոյս ունի առնոր յաջորդելու իբրեւ Մէհտի և պետ Սուանի ժողովրդոց։

Լիւբդրն հեռուէն կարդաց իրեն ուղղուած նամակներէն մին, և ապա սուրհանդակը պատուեց դայն։ Ցերվիշներուն բանակեցողէն մեկնելէ առաջ, Խալիլ կ'ուզէր տեսակցիլ Դապպպպէշ ցեղէն բանաբերկեալ մարդու մը հետ՝ ինչ ինչ կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար։ Այդ մարդուն հետ տեսակցելու միակ միջոցն էր անոր գտնուած բանը մտնել, և Խարդումի մէջ մէկ բանտ միայն կայ։ Ուստի, բանտարկուելու նպատակաւ, Խալիլ զինուորական ճամբու մը վրայ գնաց, ուր երթալ բացարձակապէս արգիլուած էր։ Եւ կանչուեցաւ, բայց չեկաւ, և ասոր վրայ բանտարկեցաւ։ Երեք ամիս բանտ մնաց, և այսպէս հասաւ իւր նպատակին։ Բանտարկութեան պայմանաժամը լրանալուն՝ առաջին առթիւ մեկնեցաւ Խարդումէ, և Դահիրէ հասաւ ողջ, բայց ճամբան բոլորովին կողոպտուելով։

Մէհտիականաց ձեռքն ինկած այս երկու Եւրոպացւոց խեղճ պատմութեան գեղեցիկ հակապատկեր մ'է Կորտոն զօրավարի այն անձնուէր աջակցին՝ Էմին փաշայի վիճակն, որոյ ողջ լինելուն և Պ. Սդէնլիի հետ միանալուն լուրն անցեալ օր կը հաստատուէր նոր հեռագրով մը։ Էմին փաշա յաջողապէս դիմադրած է ո՛չ միայն Մէհտիականաց, այլ և Կեդրոնական Ափրիկէի սեւամորթ թագաւորաց, և թէպէտ Էմին փաշա ևս չուզեր յեւրոպա վերադառնալ, բայց իւր չարժառիթք հիմնովին տարբեր են Սլադին պէյի շարժառիթներէն։ Սլադին պէյ չուզեր յեւրոպա վերադառնալ, զի հանգիստ կենալ, բարձր դիրք և ճոխ կանանոց մը գտած է ի Խարդում, մինչ Էմին փաշա չուզեր դալ, որովհետեւ բազմաթիւ սեւամորթներ իւր իշխանութեան ներքեւ ունի, զորս քիչ քիչ կը կրթէ և կը զարգացնէ, և չուզեր թողուլ որ վերստին բարբարոսութեան մէջ ընկղմին, կամ նշանակ դառնան չրջակայ ցեղերու թշնամութեան։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ Ի ՍԵՐԲԻԱ

Անգլիացի թղթակիցներ օրինակելի կը համարին Սերպիոյ ողջապահիկ կանոնները։ Սերպիա ունի ողջապահիկ վարչութիւն մը, բաղկացեալ նախագահէ մը, ընդհանուր տեսուչէ մը, երկու քիմիագէտ դեղագործներէ և ընդհանուր անասնաբոյժէ մը, որոց ամենքն ալ բժշկութեան Տոքթոր են։ Այս վարչութեան տրամադրութեան ներքեւ են գաւառային բժիշկներ, անասնաբոյժներ և դայեակներ։ Նաեւ առողջապահական խորհրդատու յանձնաժողով մը կայ, եօթն բժիշկներէ բաղկացեալ, որք վարչական պաշտօնատան մէջ կը գումարին, և կը քննեն ու կ'որոշեն այն ողջապահիկ տնօրինութիւններ զորս գործադիր իշխանութիւնը պարտի գործադրել։ Հետեւապէս, Սերպիա ողջապահիկ հսկողութեան կատարելագոյն դրութիւն մը ունի ի մասին թէ մարդկան և թէ անասնոց առողջութեան։ Պարտաւորիչ կանոն մ'է որ ամէն արդայ պէտք է պատուաստի երրորդ եւ երիտասարդրդ ամսուն մէջ, և երկրորդ անգամ պատուաստուի նախակրթարանի շրջանը չաւարտած։ Երրորդ պատուաստում մը անհրաժեշտ է երբ երիտասարդ մը զինուորութեան ընդունուի։ Պատուաստը պէտք է գործադրուին մայիս 1էն մինչեւ սեպտ. 1։ Ամէն տան վրայ յորում տարափոխիկ տենդէ բռնուած մարդ մը կայ՝ պէտք է որ ադդ մը դրուի հիւանդութեան անունը ծանուցանող։ Այս կանոն Սերպիա մտած պէտք է լիցի Հոլլանտայէն, ուր ո՛չ երկար ժամանակ առաջ Դահաժառանգին նստած քնակարանին վրայ տախտակ մը դրուած էր «ժանտատենդ» արձանագրութեամբ։ Գաւառային բժշկաց պաշտօնն է հսկել տանց մաքրութեան, և բառնալ հիւանդութեան պատճառներն, որք անասնոց աղբի դէզերէն կամ կոյանոցներու անկարգութենէն կրնան յառաջ գալ։ Անոր պաշտօնն է նաեւ շրջել արհեստագործաց կրպակներն, և նայիլ որ արհեստաւորք և գործաւորք վատառողջ պայմաններու մէջ չդործեն։ Մեռեալները բաց դագաղով տանելու սովորութիւնն եւս արդիլուած է Սերպիա, և դագաղները բոլորովին փակել պարտաւորիչ է երբ համաճարակ տենդեր կան։ Ի մի բան, կ'ըսեն անգլիացի թղթակիցը, յեւրոպա ո՛չ մէկ երկիր Սերպիայէն կատարելագոյն եղանակաւ է գործ կը դնէ ողջապահիկ կանոնադրութիւն։

Սերպք սիրայօժար կը հնազանդին պատուաստի պարտաւորիչ օրէնքին, մինչ, օրինակի համար, Անգլիոյ պէս լուսաւորեալ երկրի մը մէջ, ժողովրդեան մէկ կարեւոր մասը կը մերժէ պատուաստի պարտաւորութիւնն, և ամէն տարի Խորհրդարանը կը մեծի սա խնդրոյ վրայ թէ պատուաստը պարտաւորիչ ընել մարդկային ազատութիւն բռնաբարել չէ՞ մի թէ։ Սերպ ժողովուրդը դրամ չի վճարեր իւր տղայքը պատուաստելու համար, և առողջապահական վարչութիւնը երկու դրուշ կուտայ պատուաստող բժիշկին մէն մի պատուաստի համար։ Այդ վարչութեան պետը, Պ. Վլատան Եորկուիչ, յոյժ եռանդեամբ կը պարապի իւր պաշտօնի պարտականութեամբ։ Խընդիր է այժմ Սերպիոյ մէջ թէ Կառավարութիւնն՝ ինչպէս կանոններ դրած է բանակին առողջապահութեան համար, նմանապէս կանոններ պէտք է դնէ հասարակ ժողովրդեան առողջութեան պահպանման ու բարւոքման համար։ Այս ջանից և այս միտումնց հե-

---

—)(26)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՕՐԹԻՒՆԷ ՏԻՐ ՊՈՒԱԿՕՊԷ

ՍԻՐԱՑԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Սակայն, երկարատեւ եւ արկածալից համբերատարութենէ մը յետոյ, հուսկ ուրեմն պատահած էր մարդու մը որ այլոց չէր նմաներ, ուստի անկեղծօրէն յարած էր նմա։

Լիւսիէն Վէրպըռի իրեն հաճոյ երեւցած էր նախ այն պատճառաւ որ հանգրեալի անձ մ'էր։ բայց յոտի եթէ բոլորովին տիրացած էր նմա, այս յաջողութիւն վերադրելի էր այն դիւթիչ ազդեցութեան զոր կ'ազդեսուր իւր վիպական եւ խորհրդաւոր ծագման շնորհիւ։ Երիտասարդը չէր վարանած իւր տարիսուհեղոն պատմելէ, հաստատական ապացոյցներով, իւր ծագման պատմութիւնն եւ այսքանը բաւական եղած էր որպէս զի Օր. Քօլինեի պաշտէր զնա։

Նախկին երդչուհի մը միշտ բաղդ կը համարի իրեն համար կանուհեոյ մը որոյ սիրոյն արժանանալը, նոյն իսկ եթէ այդ սրտին զրկուած լինի իւր ազնուական անունէն եւ հարկաւոր ժառանգութենէն։

Լիւսիէն եւս իւր կողմէ յոյժ գոհ էր կանանուհիէ մը որ իւր ամէն կամքը կը կատարէր եւ որ բեռ մը չէր լիներ իւր վրայ, այնպէս որ այս կապակցութիւն ամուսնական կենակցութեան մը կերպարանն առած էր իսկոյն։

Երկուքը միացած էին, ինչպէս կ'ըսեն ընկերական այդ դասակարգին մէջ, այսինքն միեւնոյն յարկին ներքեւ կը բնակէին, առանց ինքզինքին խստապահ հաւատարմութեան մը ենթարկելու։

Լիւսիէն իւր գործին կ'երթար եւ Զօէ չէր հարցուներ նմա թէ ինչո՞վ կ'զբաղի, ինչպէս նաեւ երիտասարդը փոյթ չէր ըներ թէ Զօէ ի՞նչ կերպիւ կ'անցուներ իւր ժամանակը։

Տեսակ մը ամուսնութիւն էր այս, ինչպէս կ'ըմբռնէին Լուի ԺԵի արքունեաց մէջ, սա մեծ տարբերութեամբ որ, այդ թուականի իշխանք խարուսիկ երեւոյթներ կուտային իրենց ընթացից եւ ազնուապետական կեանքը կիսով կ'սքօղէր արանց և կանանց միջեւ զոյացեալ այսօրինակ իրաւախոհութեանց տգեղ կողմերն։

Հանրապետութեան օրով, երկու ամուսնոց համար՝ որք Պէլլէնեան փողոց կը բնակէին, տան մը չորրորդ յարկն, այս փոխադարձ գիջողութիւն, որ գէթ արտաքին փայլ մ'ալ չունէր, ամօթալի էր։

Եւ երկու լծակիցներէն ամենէն աւելի պարսաւելին էր Լիւսիէն Վէրպըռի, վասն զի տեսակցած լինելով պարկեշտ անձանց հետ, գիտէր թէ այս կենօք ապրելով անոնց պարսաւանաց կ'արժանանար։

Զօէ խղճամիտ ուշադրութիւն մը չէր ընծայեր այս կեանքին եւ հանրային կարծիքը ի՞նչ համարէր։ Արդէն ուրիշ կերպիւ կառավարած չէր երբէք ինքզինքն եւ իւր այս կացութիւնն յոյժ կանոնաւոր կը գըտնէր։ Մինչեւ իսկ ի՛օրօրուէր այն յուսով թէ Լիւսիէն Վէրպըռի օրին մէկը պիտի ամուսնանար իրեն հետ, եւ սպասելով այդ օրին՝ անհունապէս գոհ էր այս սպասողական դիրքէն։

Օրերա-Գոմիքի արկանն առաւել եւս ի խոր խոցած էր իւր սիրտը, վասն զի կը կարծէր թէ իւր կացութեան վախանին հասած էր։ Մի քանի օրէ ի վեր իւր սիրահարն հարստացած էր։ Դրամ կը շահէր, և հրդեհէն առաջ, Օրերա-Գոմիքը տանելով զՕէ, յայտնած էր նմա թէ իրենց միմանք պիտի բարեփոխուէր։ Շատ ապերախտ եղած լինելու էր այդ երիտասարդն եթէ չուզէր իւր բաղդին օրինաւոր շահակից ընել այն կինն որ այնքան երկար ժամանակ միմանակից եղած էր իւր թշուառութեան օրերուն։

Եւ այս գեղեցիկ երազը կը ցնդէր յանկարծ։ Լիւսիէն թաղուած էր թատրոնին ծխաչուշ աւերակաց ներքեւ, եւ այն կարեւոր գումարէն զոր գրպանը պահած էր, մոխրոյ կոյտ մը մնացած էր անշուշտ։ Լաւագոյն չպիտի լինէր եթէ թատրոն երթալէ առաջ, այդ դրամը դրած լինէր այն փոքրիկ դարանին մէջ ուր յաջորդ օրը Զօէ պահած էր Զէչիլիա Ֆրանճարօ կոմսուհւոյն լուսանկարն ու նամակները։

Հէգ աղջիկն ոգի ի բաին աշխատած էր գտնելու համար զայն զոր կ'ուզար եւ յանցաւորն ինք չէր, եթէ ո՛չ ոք կրցած էր լուր մը հաղորդել Լիւսիէնի վրայ։ Ասոր ապացոյց էր այն փորձը զոր կատարած էր Պ. Նուադէի տունն երթալով, բայց այդ միջոցին զոր Պ. Նուադէ խոստացած էր իրեն։ Դռնապանն, որ թշնամական աչօք կը դիտէր զինքը, տեսակ մը հաճոյք զգացած էր ծածկելով իրմէ թէ այդ պարոնն յաջորդ օրն այցելութեան եկած էր վերստին։ Եւ Զօէ կը զարմանար թէ ինչո՞ւ չէր գար իւր պաշտպան։ Արդեօք մոռցած էր զինքը եւ այն ծառայութիւններ զոր մատուցած էր իրեն մի՛ դուցէ կեղծ վեհանձնութիւն մը լինէին առանց հետեւանաց։ Տակաւ առ տակաւ կ'սկսէր հաւատալ այս ենթադրութեան եւ չէր գիտեր թէ ի՞նչ կերպիւ ապահովէր իւր վիճակը։ Պ. Նուադէ յանձնարարելով իրեն որ տեղն չի շարժի մինչեւ իւր վերադարձը, լաւագոյն արգիլած էր վերստին Շադօտէն փողոց ներկայանալ, եւ անտարակոյս գէշ ընդունելութիւն պիտի գտնէր, եթէ համարձակէր ստանալոխ ընել այս հրամանը։

Ուրեմն միակ միջոց մը կը մնար Զօէի, հաղորդակցութիւն հաստատելու համար Բօլ հօրեղբօրն հետ, այն է նամակ մը գրել եւ թղթատարին յանձնել։

Երկու օր վարանեցաւ այս մտածման վրայ եւ կիսագրեալ առաւօտ միայն որոշեց գործադրել իւր խորհուրդն, երբ իւր վերջին գրամն սպառած էր։

Հարկ էր նամակը խմբագրել եւ Օր. Քօլինեի համար մեծ գործ մ'էր այս։ Նրեթը չէր որ գժուարութիւն կը պատճառէր իրեն, այլ գրուածքին եղանակը։ Անձնասիրութեան խնդիր մ'էր այս իրեն համար, վասն զի կ'երկիչէր որ ուղղագրութեան սխալ չի գործէ։ Իր առ Լիւսիէն ուղղած նամակները լի էին տառասխալներով, բայց երիտասարդը մոքէն չէր անցուցած ծաղրել զինքը, մինչդեռ Զօէ ամօթ կը համարէր ցոյց տալ առ Պ. Նուադէ թէ անտեղեակ է քերականութեան կանոնաց։

Մինչեւ իսկ խորհեցաւ երթալ բառգիրք մը գնել, սակայն կ'ուզէր ժամ առաջ վերջացուցեալ այս գործն, ուստի արիաբար սկսաւ գրել նամակ մը զոր անձամբ նամակատուփը պիտի ձգէր, երբ չուկայ երթար նախաճաշին համար պարէն գնելու։ Ամէն մը ի վեր ճանաչած էր իւր աղախինը խնայողութեան համար եւ ինքը իւր ձեռամբ կը պարտաստէր իւր ճաշն, այն օրերն յորս սիրտհարը ճաշարան չէր հրաւիրեր զնա։

Ուստի բազմեցաւ իւր ննջասենեկին մէջ, հին սեղանի մը առջեւ ուր դրած էր ամէն ինչ որ հարկաւոր է գրելու համար եւ ձեռնարկեց իւր խմբագրական տաժանելի աշխատութեան։

Առաջին բառերէն դժուարութեան բաղխեցաւ։ Իւր բարերարը «Պարո՞ն» պիտի կոչէր թէ «սիրելի Պարոն»։ «Պարոն»ը չատ ցուրտ կը լիներ, իսկ «սիրելի Պարոն»ը դուցէ յոյժ մտերմական։

Ցետ երկար խորհրդածութեան, որոշեց ո՛չ մին ո՛չ միւսը գրել եւ երրորդ դէմքը գործածել, ինչպէս կը խօսին բարեկիրթ պառաւաւորք։

«Տարաբաղդ կին մը որ Պարոնին կը «պարտի իւր կեանքն եւ որ դադրած չէ «իւր բարերարն օրհնելէ, կը խնդրէ որ «յիշէ զինքը ...»

(Շարունակելի)

ՈՎՍԵՓ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ԳՐՎԱԾ ՍԱՀՄԱՆԱԿՈՒՄԸ ՍՈՒՐԻԱՅԻ ՄԵՋ

Ամենայն ազգասէր հայ մարդու համար մեծ հաճոյանք է տեսնել, որ ազգի մեջ գրագէտներ կան, որոնք ազգի պատմութիւնը գրելու ընդունակ են։ Ինչպէս գիտենք, Սուրիայի մեջ ոչ մի գրագէտ չկայ, որ ազգի պատմութիւնը գրելու ընդունակ լինի։ Ուստի ուրախ ենք, որ Սուրիայի մեջ գրագէտ մը գտնուեցաւ, որ ազգի պատմութիւնը գրելու ընդունակ է

Այսօր Տավոս-Բլաֆ,—իւր յարակից Տավոս Տորքիլի մասովն որ համեստ բնակներու և հանդարտ մարդոց վերաբարեհաճ է,— ունի չորս բողոքական տաճար և կաթոլիկ եկեղեցի մը, երբեք լրագիր, թատրոն մը, հիւանդանոց մը (որ աւարտելու վրայ է), լաւ վարժարան մը, ամեն տեսակ խանութներ և տասն և ինն մեծ օթեւաններ, առանց ի հաշիւ առնելու մասնաւորաց սիրուն և չքեղ բնակարաններն որք իրարու հետ կը մրցին ճարտարապետական վայելչութեամբ։ Ընդհանուր տեսքն ո՛չ քաղաքի մը, ո՛չ ալ գիւղի մը տեսքն է։ Իրարու կից երկու տուն չկայ. բնակարանք ըստ բաց սիւռուած են փոքր հովտին արեւմտեան կողին վրայ, առանց ուղիղ գծի, առանց իսկ հոգ ընելու թէ տան կրնակը փողոցին կողմն է։

Մագեմադիրքէն հաչիւ կ'ընեն թէ ձմեռը տուներն ի՛նչքան ստուեր կը բերնան արձակել արեւուն ճառագայթից տակ, և ըստ այնմ կը կառուցանեն մերձակայ բնակարանն։ Որովհետև Լուի ԺԴ-ի պալատականք նուազ փոյթ-ուանդութիւն ցոյց կուտային իրենց վրայ հրաւիրելու համար իրենց տիրոջ նայուածքը, բան Տավոսի տուները՝ վայելելու արեգական ճառագայթները։

Տեսնենք թէ օրն ի՛նպէս կ'անցնի ի Տավոս։

Մահամերձը, կամ ինքզինքն այնպէս յորջորջող, առտուն կանուխ դուրս կ'ելնէ։ Առոյգ և սթափ է, մանաւանդ սթափ, որովհետեւ բժշկին պատուէրին հետեւելով, բաց պատուհանի մը քով պառկած է, մինչդեռ ցուրտը քսան կամ քսանհինգ տաքիճան է զրոյէն վար։ Մարդկերի մը պէս նախաճաշելէ յետոյ, կը շրջագայի Բոսդ Շեդրասը։ Իւր զգեստն է յարդեայ գլխարկ մը, վերարկու մը և ձեռն մուճակներ զորս կոշիկներուն վրայէն կը հագնին և որք ահագին զանգուած մը կը դարձնեն ոտներն։ Անդիլեան կղզեաց ագարակատիրոջ մը գլուխն է՝ էսքիմացիի մը մարմնոյն վրայ, Լէյին շրջանը կ'ընէ, կամ կը մագլցի առւեւի զառիվերներն որք կը բարձրանան դէպի Շաֆ-Ալբի պարմերն, ուր կաթ կը խմեն, և կամ կ'երթան դէպ անապակ ձեռն գեղեցիկ կոյտերն որք պեծծան կ'ելնեն դէպի Ֆրաուէքիրշ։

Ո՜հ, Տավոսի ձիւնն, ասա կրանիդի պէս կարծր, անդ փուչոյ պէս նուրբ, թեթեւ և չոր։—Թէ՛ղճ ձիւն Բարիզի, որ դեռ գետին չդպած ազատա ես, և որ վրէժդ կը լուծես ամեն մարդ ազատուելով, զազրելի զերդ այն ամեն ըսպիտակ բաներն որք մաքուր չեն, հէգ վտարանդի զոր աւելածուները կը դիզեն փոքր Նսեմ անկիւններն, ի՞նչ ես դուն բաղդատմամբ քու Տավոսի քրոջդ։ Ասա ձիւնը կը տիրապետէ։ Նա է որ կը ծածկէ ամեն բան, որ ամեն բանի վրայ կը տարածէ իւր ոպիտակութիւնն և բանաստեղծութիւնն, որ սառնամանեաց ժանիք մը կը կախէ տանիքներէն, անկիւնները կը կորցնէ, ծակերը կը խցէ, անդունդները կը խնու, հորիզոնը կը պարփակէ և մէկ օրէն միւսն ամեն բանի ձեւն ու շրջագիծը կը փոխէ անսպառելի բնահաճոյքով։

* * *

Ժամ տան և մէկ ու կէս է. հովիտն ողողուած է լուսով և ջերմութեամբ։ «Մահամերձներն» հաւաքուած են Բուրհաւզի առջեւ. ուրախ զուարթ կը պտրտին կամ կը տարածուին եղեգնեայ գանաբէնեաներու վրայ, մինչդեռ երաժշտութիւնը վալսեր կ'ածէ, և բալխիրներ՝ պայծառ գոյներով ներկուած՝ հողմոյն պէս կը սուրան, լծեալ կայտառ ձիերու որոց բոժոժները կը հնչեն բերկրանօք։ Բարձրագոյն կը խօսին, կոկորդալիր կը խնդան։ Օդին մէջ բան մը կայ որ կը գրգռէ, կը զուարթացնէ, մարդիկը կը մղէ սաստիկ զգայնութեանց, մեծադղորդ ցոյցերու։

Վերջին նուագին հետ, ամբոխը կը ցրուի։ Կերթան ճաշել։ Անկարելի է գաղափար մը տալ թէ այդ «մահամերձներուն» ստամոքսին մէջ ի՛նչքան կերակուր անդնդասոյզ կը լինին. ապուր, հաւ, բոզպիք, կողիկ, խոզենիք, ահագին քանակութեամբ Վալտէլինի գինի, պաղպաղակ, խմորեղէնք, բանդակք, ամեն տեսակ անուշեղէնք։

Կը կարծէք թէ դժուարամարսութեան թմրութեան ներքև ընկճած են. բայց ո՛չ, արդէն ճամբայ ելած են դէպ Skating-rink, ուր կը փութան չմշկողները։

Մարդ հաճելի ժամանակ մը կ'անցունէ զանս դիտելով, սկսեալ նորավարժէն որ իւր առջեւէն կը քշէ Դրեռոնշոնի աթոռ մը, մինչեւ ճարտար վարպետն որ դէպ ի ետ կը չմշկէ և սառոյցին վրայ կը գրէ իւր անունը։ Զոյգերը մանաւանդ շատ ակնահաճոյ են, իրենց զուգաչափ երկար սահումներով, ներդաշնակ օրորմամբ որ մարմինները կը կեցնէ և գլուխները վեր ի վէր կ'երերցնէ մենակերպ շարժմամբ մը։ Այրը գրեթէ շնորհալի կը դառնայ, կինը սովորականէն երկիցս աւելի շնորհալի է։ Շատ անգամ տեսած եմ զայս ի Պուա տը Պուլոնը (Բարիզ) և Սէրբանդինի (Լոնտոն) վրայ, այլ ասա պատկերն իւր բնական շրջանակին մէջ է, ձիւնազարդ ճշմարիտ դաշտանկարի մը մէջ։

Ժամ հնգին, Գերմանացիք կ'երթան գարեջուր խմելու, իսկ Անգլիացիք թէյ։ Եւ երեկոյին, ամենքն ալ լաւ ախորժակով կ'ընթրեն ժամ եօթնին։

Դիշերը, նոր զբօսանքներ։ Եղեկտրական հզօր գործիներ տան և հինգ մեգր բարձրութեամբ կայմերու վրայէն կը լուսաւորեն Տավոսը մէկ ծայրէն միւսն և ձեռն վրայ կը հեղուն լուսոյ հեղեղներ որք սպիտակութեամբ կը մրցին անոր հետ։ Ի Քուրհաւզ, միչա մէջոց մը կայ երեկոյթը լաւ անցունելու, — վաճառահանդէս, նուագահանդէս, ներկայացում կամ պարահանդէս։ Այլ կը կարծեմ թէ աւելի լաւ կ'զբօսնուն օթեւաններուն մէջ, մասնաւորական շրջանակի մէջ։

Ո՛չ Լոնտոնի, Հռոմի, Նիւ-Եորքի բարավանսերայներն ուսկից մարդ կ'անցնի՝ եկողներուն և գացողներուն խառնմէջ կրսուած, ո՛չ ծովեզերեայ և ջերմուկի քաղաքաց օթեւաններն յորս ուրբաթեայ քանեմէկ օրը կ'անցնեն, կ'ելնան գաղափար մը տալ Տավոսի մասնաւորութեան վրայ, ուր եղանակը կը տեւէ հինգ ամիս։ Առաջին շաբթուն զիրար կը դիտեն, հեռուէն կը բարեւեն, ցրտութեամբ և քաղաքավարութեամբ, դրացեաց անունն ու ազգայնութիւնը կը սովրին։ Երկրորդ շաբթուն քանի բառ կը փոխանակեն, կը ժպտին, բժշկաց և հիւանդութեանց վրայ կը խօսին։ Երրորդ շաբթուն միասին կը շրջագային, կը սիրաբանեն, պզտիկ կատակներ կ'ընեն, ձիւնի գրնտակներ կը նետեն իրարու։ Իրիկուն մը, այդ հոգեբանական վայրկենին, մէկը դաշնակին առջեւ կանցնի և՝ անգիտակցաբար՝ քառրիլ մը կ'սկսի նուագել, և աւասիկ պարահանդէսը կը կազմակերպուի յանպատասխոց։ Չորրորդ շաբթուն, օթեւանը կը ներկայացնէ գիշերօթիկ վարժարանի մը տեսքն զբօսանքի ատեն, այլ վարժարան մը ուր երկու սեռերն իրարմէ չեն զանազանուիր և ուր կ'ընդունուին աղեհեր աչակերտներ. ասոնք ամենէն անառակներն են։ Երկրորդ մանկութիւնը կ'եղբայրակցի առաջին մանկութեան հետ. երեսունհինգ տարեկան կինը տասնհինգ տարեկան է միայն. վաթսուն տարեկան մարդը տասն տարի պակաս ունի։

Ամենէն դաժան մարդիկն, ամենէն կատաղի մելամաղձոտներն, ամենէն անընտել էակները կը յաչխակուին և կը նետուին ընդհանուր խրախճանութեան մէջ, ուր միմեանցմէ աւելի ուժով և աւելի բարձր կը պռաւն։

* * *

Տավոս աշխարհաբաղաքացի է, և այդ վայրը շատ յարմար պիտի լինէր փոքձելու համար այն հռչակաւոր Վոյաբիւք լեզուն, որ բոլոր ծանօթ բարբառներուն տեղը պիտի բռնէ և պիտի ծառայէ մարդկային սեռին հաղորդակցութեան։ Այդ երջանիկ թուականին սպասելով, ամեն լեզուները կը խօսուին անդ. գերմանական բարեւը կը խառնուի անգլիական good morning-ին։ Ֆրանսերէնը կը խօսին միայն արեւմտեան Զուիցերացիք և քանի մը օտարականներ որք չկրնալով իրարու խօսք հասկնալ, մեր լեզուն կ'ընտրեն իրենց թարգման։ Կրնաք երեւակայել թէ ի՞նչ կրնան լինիլ այդ ֆրանսերէն խօսակցութիւնք ընդ մէջ Շուեյցարներու և Իտալացիներու, ընդ մէջ Ռումանացիներու և Սպանիացիներու։ Բանի մը Ֆրանսացիներ կան Բուրհաւզի օթեւանն։

Այլ աւելորդ է ըսել թէ գերման տարրը կը տիրապետէ։ Այն Ֆրանսացիք որք Գերմանացի մը տեսածնուն պէս ջղային տագնապ կ'ունենան, խոհեմութիւն կ'ընեն եթէ Տավոս չերթան։ Այն Տեւտոնները որոց հանդիպեցայ ասա, տարօրինակ իմն քաղաքավար և բարեհամբոյր թուեցան ինձ։ Իրաւ է թէ ես ալ Ալպաս-Լոռէնը ետ չուղեցի իրենցմէ, իմ խոնարհ կարծիքս լինելով սա թէ այս խնդիրը աւելի լաւ կը կարգադրուին դաշտին վրայ ժողովրդոց միջեւ, քան սեղանի վրայ ընդ մէջ անհատներու։

Անգլիացիք առաջին աշխարհ մը կը կազմեն, Տավոսի մէջ Տավոս մը, որ աշխարհագրական կերպով կղզիացեալ է միւս մասերէն և կը բաղկանայ լոկ բրիտանական յորս օթեւաններէ։ Իրենց կեդրոնատեղին է Պէլվէտերն, ուր գերմանական խումբը կուգայ նուագել շաբաթն անգամ մը։ Իրենք ալ ունին իրենց զբօսանքներն, որոց ոմանք բաւական սիրուն են։ Ունին գրական ընկերութիւն մը որ հրահանգիչ կամ զբօսցուցիչ հրապարակախօսութիւններ կը կազմակերպէ, ունին մատենադարան մը, լրագիրներ որք Ո-ռլտի կամ Կրաֆիկի նման Ծննդեան առթիւ յաւելուածական թերթ կը հանեն։ Երեկոյին, միչտ զուարճութիւն ունին։ Ի մասոյ դիմակաւոր պարահանդէս պիտի լինի։ Վերջերս «Մեղրամսոյ դէմքի» խաղ կատարեցին։ Հաճոյակատար պարոնները և տիկիններ էին այդ մեղրամսոյ դէմքերը ներկայացնողներն։ Աճպարարը կը մատնուի իւր լռութեան և իւր մթութեան։

Զեմ գիտեր թէ ո՞վ պիտի իրաւունք ունենայ, Բանկոյ թէ Երեմիա։ Ը համարձակիմ միայն ըսել թէ Ֆրանսացիներն երբէք չպիտի դիմեն ի Տավոս։ Եւ այս, երբք պատճառի համար։ Նախ, կը տարակուսիմ որ Բարիզի Ֆաքիւլդէն տրամադիր լինի Պերլինի Ֆաքիւլդէին հետեւելու։ Յետոյ, այնքան շատ Գերմանացի կայ հոն որ չկրնար Ֆրանսացի դտնուիլ անդ. վերջապէս, — երրորդ և վերջին պատճառ, առջի երկուքն աւելի հզօր, — Բարիզուհիք երբէք չպիտի ուզեն երթալ վայր մը ուր կանայք կապոյտ ակնոց կը կրեն։

ԱՃԳԵԱՆ ԿՏԱԿ

Հանգուցեալ Աշրգեան Յակոբ էֆէնտիի Վագիֆէին լրմանդակութեան թարգմանութիւնն յԱրաբերէնէ։

Թերջեմէ

Տէվիէթը Բուսխա բոյսոը սապրգ Խակէնտէրլէտ թիւճար Էմանի Խամէտ Եաքուպ Աշրգեանէն մուհարրիր վագիֆէին ալէյանի օրով վէ պունրն սուրիթի Մըսրբրատ չէրի Մէհքէմէյի քուսրատէն սէնէ 1304 րէճէպ 11տէ խթիրլրաճ օրունմուշ մբր։

Մէվքֆ-ֆարը պէյանը։

Գրբա

1 Տայրէնն ճէմի պինասը վէ պաղչէնին պինա վէ գերբասը (տիբիրմիշ օլան) քի պիրիպիրինէ միւլքէսիգ տբր (պիրի տիկէրինէ եարբչըգ) միսալէ (տիբիրի թաչ) խուրնատ (սէմթ) օլուպ մուրգ սայէ մանասթբրը վէ նեահտիկերին քիւխէսի գուրպինտէ քեսին տբր, յի պունը Մուրգուսայէ վագիֆը նազբրընան թաչգիր (հիքրի պաղլանբրմբր) օլուհմուշ արզան (զէմին) իւզերինտէ գայիմ տիրլէր (զէմին իւզերինտէ տուրսբրբր) պունդարան տայրէնին մուսանթահի (զէմինի) 333 2/3 արշըն վէ պաղչէնն մուսանթահի 282 արշըն տբր։ Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն նումէրօ 236 սէնէ 1298 րէպիվլ ախըր 24 թարիխի հէօճէթ մուճիպինճէ։

1 Իսկէնտէրիյէտ կէօմրիւք մահալլէսինտէ Սինէ զարպիտէ օլուպ Վէքիլէ թապիր օլուհմուշ խանէնին արզ վէ պ'նասը քեմիլէն քի մուսանթաբը 700 արշըն տբր։ Իսկէնտէրիյէ մահքէմէսինտէն նումէրօ 519, սէնէ 1277 չաբան 15 թարիխի հէօճէթ մուճիպինճէ։

1 Իսկէնտէրիյէտ կէօմրիւք ճատատէսինտէ քեսին իքի հասբլըն (մաղազա) քեսիմէն արզ վէ պինասը քի մուսանթահի 218 արշըն տբր, գնբրի սապէթ իտէն հէօճէթ մուճիպինճէ։

1 Իսկէնտէրիյէտ մէնշիյէ վէ ինկիլիզ քիւխէսի ճիհէթինտէ գինի չարգի խուրնինտէ քեսին տայրէնին քեմիլէն արզ վէ պինասի, քի իքի մէսահէ տբր (այրըճա էօլչիւմիւշ իքի գբսբտ), պիրի 351 1/4 արշըն վէ իքինճիսի 694 3/4 արշըն տբր, Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն նումէրօ 11 սէնէ 1287 չաբան 29 թարիխի հէօճէթ վէ Իսկէնտէրիյէ խթինաթ մէհքէմէսինտէն նումէրօ 1111 սէնէ 1881 օգոստոս 11 թարիխնու ագա բէսմի մուճիպինճէ։

1 Իսկէնտէրիյէտ կէօմրիւք խուրնինտէ քեսին մահալլն թապիր օլան մաղազան քեմիլէն արզ վէ պինասը քի մուսանթահի 107 1/4 արշըն տբր, Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն նումէրօ 327 սէնէ 1298 ճէմազիւլ ախըր 1 թարիխի հէօճէթ մուճիպինճէ։

1 Իսկէնտէրիյէտ էրէսմէթ գարուսը խուրնինտէ չարգի մինէ ճիհէթինտէ քեսին իքի գբթա արզ պէրահ (պինատէն խալի արզ) քեմիլէն քի պինատէն խալի տիրլէր, պիրինին մէսահէսի մէթրօ 3324.26 վէ իքինճիսի մէթրօ 265.60 Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն իքի հէօճէթ մուճիպինճէ, պիրի նումէրօ 380 սէնէ 1285 զիլհիճէճէ 2 վէ իքինճիսի նումէրօ 281 սէնէ 1287 ճէմազիւլէվվէլ 30 թարիխի։

1 Իսկէնտէրիյէտ մրսալէ խուրնինտէ մուրգուսայէ մանասթբրը վէ նահուտիլէրին քիւխէսի գուրպինտէ քեսին վէքեալէ թապիր օլան տայրէնն քեմիլէն պինասը քի մուսանթահի 360 արշըն տբր Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն նումէրօ 927 սէնէ 1881 յունիս 22 թարիխի ագտը բէսմի մուճիպինճէ։

7 Եէտի գբթա

Մէվքբիր խամճէ Եաքուպ Աշրգեանէն մէվքուֆի պալատէ վաղիֆ էմրաք վէ արազիներն սթիտէքի թարիխլէ վագֆի խիւլ, չէօղէ քի քէնտինէն սօնրա խրտաբ եկաղ ճիւզ թապսիմ վէ սթիտէքի վէճհ իլէ սարֆ օլունա։

Ճէ-ղլէր

16 3/4 Պողոս պէյ Աշրգեանէ

16 3/4 Վագֆիքն օղլու Պողոս պէյ էվլատլարինէ (ճէմինինն գբրազլէրինտէն սօնրա վագֆիքն պագի խրտաբնա զամմ օլա)

3 Բուտա չէրիֆտէ քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ վէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ ըուհչանէ սարֆ

3 Ասլթանէտ քեսին Իսպիթալատա մէվճուտ պուլունան մարազը Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրիտէ Թարաս գազասընտա անատոլ պէլտէսինտէ Աշրգեան մէքթէպի Թանզիմիշ գբզար մէտրէսէսի Փուգարէլէրինէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրի գազասընտա քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ մուհնդաթը վարլտ միմթէրլէտիւտ ըուհչան Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա։

2 Վագֆիքն գրզզարընտաչը Սրբուհի խանըմ իլէ զէվճի Ստեփանէն էֆէնտիլի Մարիամ գբզընա մուսամահ իւզրէ սարֆ օլունա մէյանէլէրինտէ, հաեաթլէրի մուսանէթինէ տէկին մէ սօնրա վագֆքն պագի խրտաբնա զամմ օլունա

2 Իսկէնտէրիյէ Պողոս պէյ թապիր օլան էրմէնի մէտրէսէսինտէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

Վագֆքն գբզգարընտաչը Հ. Իփսիմէ խանըմա սարֆ օլունա հայեաթընա տէկին վէ քէնտինտէն սօնրա զուրկէթինէ վէ նէսլինէ վէ ճէմիէն ինգրազատան սօնրա վագֆքն խրտաբնա օլսուն

2 Վագֆքն գբրընտաչը Կարապետն օղլու Կարապետ Աշրգեանա վէ վարիսլէրինէ Նազլիյէ միւսամահ իւզրէ սարֆ օլունա վէ ճէմիէն ինգբրազլէրէն սօնրա վագֆքն խրտաբնա օլսուն

1 Վագֆքն գարբնատաչը օղլու Գրիգորա սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա էվլատլարընա վէ ինգբրազլէրինտէն սօնրա վագֆքն խրտաբնա զամմ օլունա

1 Մէգքիր վագֆքն մէվճուտ պուլունանաղ ագրասպարբնտան Գայսէրի գազասը Թարաս գարիյէսինտէ Փուգարա օլանրարա վէ ինգբրազարընտան սօնրա վագֆքա զամմ օլունա

1 Պու վագֆ իւզերինէ էր քիմ ճապի օլուր իսէ իճարէրին թահսիլ վէ թախսիլ վէ վագֆքն նազբրընա թէսլիմի մուգապիլինտէ սարֆ օլունա։

½ Վագֆքն ազատլըսը Էմէր Զօհրայէ հայաթընասը սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա վագֆքէ զամմ։

40 Քէնտինտէնէ քի թահսիլ օլուր իսէ սէջէ եիւզ ինկիլիզ լիրասընտան եօգարը եիկիրմի պէն լիրայէ տէք պու վագֆքն իւզերինէ նազբր օլան էվվէլ պէ էվվէլ իգար սաթրն պէրն, օն պէշ պէն լիրա ինկիլիզէ տէկին վէ պինա էթմէն վէ վագրվի էթմէն վէ պիր մէտրէսէ իթմէն իլմի վէ սանասաթ իշիւն Անատօլուտա Էրմէնիսթան էրմէնի պէլտէսինտէ վէ ինշասը վէ ուսուրաթը իւզերինէ իւչ պէն լիրա ինկիլիզէ սարֆ օլընարն վէ մէգքիրին իշթիրա իտիպ վագֆ իտէճէկի պագի իգարը խրտաբը մէտրէսէնին իտարէթի վէ քէնտինտէն էֆէնտիմ գիգարիյէրի սարֆ օլունա, յի պունը Մուրգուսայէ վագֆը նազբրընան թաչգիր (հիքրի պաղլանբրմբր) օլուհմուշ արզան (զէմին) իւզերինտէ գայիմ տիրլէր (զէմին իւզերինտէ տուրսբրբր) պունդարան տայրէնին մուսանթահի (զէմինի) 333 2/3 արշըն վէ պաղչէնն մուսանթահի 282 արշըն տբր։ Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն նումէրօ 236 սէնէ 1298 րէպիվլ ախըր 24 թարիխի հէօճէթ մուճիպինճէ։

1 Իսկէնտէրիյէտ էրէսմէթ գարուսը խուրնինտէ չարգի մինէ ճիհէթինտէ քեսին իքի գբթա արզ պէրահ (պինատէն խալի արզ) քեմիլէն քի պինատէն խալի տիրլէր, պիրինին մէսահէսի մէթրօ 3324.26 վէ իքինճիսի մէթրօ 265.60 Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն իքի հէօճէթ մուճիպինճէ, պիրի նումէրօ 380 սէնէ 1285 զիլհիճէճէ 2 վէ իքինճիսի նումէրօ 281 սէնէ 1287 ճէմազիւլէվվէլ 30 թարիխի։

1 Իսկէնտէրիյէտ մրսալէ խուրնինտէ մուրգուսայէ մանասթբրը վէ նահուտիլէրին քիւխէսի գուրպինտէ քեսին վէքեալէ թապիր օլան տայրէնն քեմիլէն պինասը քի մուսանթահի 360 արշըն տբր Իսկէնտէրիյէ մէհքէմէսինտէն նումէրօ 927 սէնէ 1881 յունիս 22 թարիխի ագտը բէսմի մուճիպինճէ։

2 Վագֆքն գբզգարընտաչը Սրբուհի խանըմ իլէ զէվճի Ստեփանէն էֆէնտիլի Մարիամ գբզընա մուսամահ իւզրէ սարֆ օլունա մէյանէլէրինտէ, հաեաթլէրի մուսանէթինէ տէկին մէ սօնրա վագֆքն պագի խրտաբնա զամմ օլունա

2 Իսկէնտէրիյէ Պողոս պէյ թապիր օլան էրմէնի մէտրէսէսինտէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

Վագրվիքն գբզգարընտաչը Հ. Իփսիմէ խանըմա սարֆ օլունա հայեաթընա տէկին վէ քէնտինտէն սօնրա զուրկէթինէ վէ նէսլինէ վէ ճէմիէն ինգրազատան սօնրա վագֆքն խրտաբնա օլսուն

2 Վագֆքն գբրընտաչը Կարապետն օղլու Կարապետ Աշրգեանա վէ վարիսլէրինէ Նազլիյէ միւսամահ իւզրէ սարֆ օլունա վէ ճէմիէն ինգբրազլէրէն սօնրա վագֆքն խրտաբնա զամմ օլունա

1 Վագրվիքն գարբնատաչը օղլու Գրիգորա սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա էվլատլարընա վէ ինգբրազլէրինտէն սօնրա վագֆքն խրտաբնա զամմ օլունա

1 Մէգքիր վագրվիքն մէվճուտ պուլունանաղ ագրասպարբնտան Գայսէրի գազասը Թարաս գարիյէսինտէ Փուգարա օլանրարա վէ ինգբրազարընտան սօնրա վագրվիքա զամմ օլունա

1 Պու վագֆ իւզերինէ էր քիմ ճապի օլուր իսէ իճարէրին թահսիլ վէ թախսիլ վէ վագֆքն նազբրընա թէսլիմի մուգապիլինտէ սարֆ օլունա։

½ Վագրվիքն ազատլըսը Էմէր Զօհրայէ հայաթընասը սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա վագրվիքէ զամմ։

40 Քէնտինտէնէ քի թահսիլ օլուր իսէ սէջէ եիւզ ինկիլիզ լիրասընտան եօգարը եիկիրմի պէն լիրայէ տէք պու վագֆքն իւզերինէ նազբր օլան էվվէլ պէ էվվէլ իգար սաթրն պէրն, օն պէշ պէն լիրա ինկիլիզէ տէկին վէ պինա էթմէն վէ վագրվի էթմէն վէ պիր մէտրէսէ իթմէն իլմի վէ սանասաթ իշիւն Անատօլուտա Էրմէնիսթան էրմէնի պէլտէսինտէ վէ ինշասը վէ ուսուրաթը իւզերինէ իւչ պէն լիրա ինկիլիզէ սարֆ օլընարն վէ մէգքիրին իշթիրա իտիպ վագրվ իտէճէկի պագի իգարը խրտաբը մէտրէսէնին իտարէթի վէ քէնտինտէն էֆէնտիմ գիգարիյէրի սարֆ օլունա։

Ճէ-ղլէր

16 3/4 Պողոս պէյ Աշրգեանէ

16 3/4 Վագրվիքն օղլու Պողոս պէյ էվլատլարինէ (ճէմինինն գբրազլէրինտէն սօնրա վագրվիքն պագի խրտաբնա զամմ օլա)

3 Բուտա չէրիֆտէ քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ վէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ ըուհչանէ սարֆ

3 Ասլթանէտ քեսին Իսպիթալատա մէվճուտ պուլունան մարազը Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրիտէ Թարաս գազասընտա անատոլ պէլտէսինտէ Աշրգեան մէքթէպի Թանզիմիշ գբզար մէտրէսէսի Փուգարէլէրինէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրի գազասընտա քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ մուհնդաթը վարլտ միմթէրլէտիւտ ըուհչան Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա։

2 Վագրվիքն գբզգարընտաչը Սրբուհի խանըմ իլէ զէվճի Ստեփանէն էֆէնտիլի Մարիամ գբզընա մուսամահ իւզրէ սարֆ օլունա մէյանէլէրինտէ, հաեաթլէրի մուսանէթինէ տէկին մէ սօնրա վագրվիքն պագի խրտաբնա զամմ օլունա

2 Իսկէնտէրիյէ Պողոս պէյ թապիր օլան էրմէնի մէտրէսէսինտէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

Վագրվիքն գբզգարընտաչը Հ. Իփսիմէ խանըմա սարֆ օլունա հայեաթընա տէկին վէ քէնտինտէն սօնրա զուրկէթինէ վէ նէսլինէ վէ ճէմիէն ինգրազատան սօնրա վագրվիքն խրտաբնա օլսուն

2 Վագրվիքն գբրընտաչը Կարապետն օղլու Կարապետ Աշրգեանա վէ վարիսլէրինէ Նազլիյէ միւսամահ իւզրէ սարֆ օլունա վէ ճէմիէն ինգբրազլէրէն սօնրա վագրվիքն խրտաբնա զամմ օլունա

1 Վագրվիքն գարբնատաչը օղլու Գրիգորա սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա էվլատլարընա վէ ինգբրազլէրինտէն սօնրա վագրվիքն խրտաբնա զամմ օլունա

1 Մէգքիր վագրվիքն մէվճուտ պուլունանաղ ագրասպարբնտան Գայսէրի գազասը Թարաս գարիյէսինտէ Փուգարա օլանրարա վէ ինգբրազարընտան սօնրա վագրվիքա զամմ օլունա

1 Պու վագրվիք իւզերինէ էր քիմ ճապի օլուր իսէ իճարէրին թահսիլ վէ թախսիլ վէ վագրվիքն նազբրընա թէսլիմի մուգապիլինտէ սարֆ օլունա։

½ Վագրվիքն ազատլըսը Էմէր Զօհրայէ հայաթընասը սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա վագրվիքէ զամմ։

40 Քէնտինտէնէ քի թահսիլ օլուր իսէ սէջէ եիւզ ինկիլիզ լիրասընտան եօգարը եիկիրմի պէն լիրայէ տէք պու վագրվիքն իւզերինէ նազբր օլան էվվէլ պէ էվվէլ իգար սաթրն պէրն, օն պէշ պէն լիրա ինկիլիզէ տէկին վէ պինա էթմէն վէ վագրվի էթմէն վէ պիր մէտրէսէ իթմէն իլմի վէ սանասաթ իշիւն Անատօլուտա Էրմէնիսթան էրմէնի պէլտէսինտէ վէ ինշասը վէ ուսուրաթը իւզերինէ իւչ պէն լիրա ինկիլիզէ սարֆ օլընարն վէ մէգքիրին իշթիրա իտիպ վագրվ իտէճէկի պագի իգարը խրտաբը մէտրէսէնին իտարէթի վէ քէնտինտէն էֆէնտիմ գիգարիյէրի սարֆ օլունա։

Ճէ-ղլէր

16 3/4 Պողոս պէյ Աշրգեանէ

16 3/4 Վագրվիքն օղլու Պողոս պէյ էվլատլարինէ (ճէմինինն գբրազլէրինտէն սօնրա վագրվիքն պագի խրտաբնա զամմ օլա)

3 Բուտա չէրիֆտէ քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ վէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ ըուհչանէ սարֆ

3 Ասլթանէտ քեսին Իսպիթալատա մէվճուտ պուլունան մարազը Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրիտէ Թարաս գազասընտա անատոլ պէլտէսինտէ Աշրգեան մէքթէպի Թանզիմիշ գբզար մէտրէսէսի Փուգարէլէրինէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրի գազասընտա քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ մուհնդաթը վարլտ միմթէրլէտիւտ ըուհչան Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա։

2 Վագրվիքն գբզգարընտաչը Սրբուհի խանըմ իլէ զէվճի Ստեփանէն էֆէնտիլի Մարիամ գբզընա մուսամահ իւզրէ սարֆ օլունա մէյանէլէրինտէ, հաեաթլէրի մուսանէթինէ տէկին մէ սօնրա վագրվիքն պագի խրտաբնա զամմ օլունա

2 Իսկէնտէրիյէ Պողոս պէյ թապիր օլան էրմէնի մէտրէսէսինտէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

Վագրվիքն գբզգարընտաչը Հ. Իփսիմէ խանըմա սարֆ օլունա հայեաթընա տէկին վէ քէնտինտէն սօնրա զուրկէթինէ վէ նէսլինէ վէ ճէմիէն ինգրազատան սօնրա վագրվիքն խրտաբնա օլսուն

2 Վագրվիքն գբրընտաչը Կարապետն օղլու Կարապետ Աշրգեանա վէ վարիսլէրինէ Նազլիյէ միւսամահ իւզրէ սարֆ օլունա վէ ճէմիէն ինգբրազլէրէն սօնրա վագրվիքն խրտաբնա զամմ օլունա

1 Վագրվիքն գարբնատաչը օղլու Գրիգորա սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա էվլատլարընա վէ ինգբրազլէրինտէն սօնրա վագրվիքն խրտաբնա զամմ օլունա

1 Մէգքիր վագրվիքն մէվճուտ պուլունանաղ ագրասպարբնտան Գայսէրի գազասը Թարաս գարիյէսինտէ Փուգարա օլանրարա վէ ինգբրազարընտան սօնրա վագրվիքա զամմ օլունա

1 Պու վագրվիք իւզերինէ էր քիմ ճապի օլուր իսէ իճարէրին թահսիլ վէ թախսիլ վէ վագրվիքն նազբրընա թէսլիմի մուգապիլինտէ սարֆ օլունա։

½ Վագրվիքն ազատլըսը Էմէր Զօհրայէ հայաթընասը սարֆ օլունա վէ քէնտինտէն սօնրա վագրվիքէ զամմ։

40 Քէնտինտէնէ քի թահսիլ օլուր իսէ սէջէ եիւզ ինկիլիզ լիրասընտան եօգարը եիկիրմի պէն լիրայէ տէք պու վագրվիքն իւզերինէ նազբր օլան էվվէլ պէ էվվէլ իգար սաթրն պէրն, օն պէշ պէն լիրա ինկիլիզէ տէկին վէ պինա էթմէն վէ վագրվի էթմէն վէ պիր մէտրէսէ իթմէն իլմի վէ սանասաթ իշիւն Անատօլուտա Էրմէնիսթան էրմէնի պէլտէսինտէ վէ ինշասը վէ ուսուրաթը իւզերինէ իւչ պէն լիրա ինկիլիզէ սարֆ օլընարն վէ մէգքիրին իշթիրա իտիպ վագրվ իտէճէկի պագի իգարը խրտաբը մէտրէսէնին իտարէթի վէ քէնտինտէն էֆէնտիմ գիգարիյէրի սարֆ օլունա։

Ճէ-ղլէր

16 3/4 Պողոս պէյ Աշրգեանէ

16 3/4 Վագրվիքն օղլու Պողոս պէյ էվլատլարինէ (ճէմինինն գբրազլէրինտէն սօնրա վագրվիքն պագի խրտաբնա զամմ օլա)

3 Բուտա չէրիֆտէ քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ վէ վարիս վէ միւթէրէմիւտ ըուհչանէ սարֆ

3 Ասլթանէտ քեսին Իսպիթալատա մէվճուտ պուլունան մարազը Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրիտէ Թարաս գազասընտա անատոլ պէլտէսինտէ Աշրգեան մէքթէպի Թանզիմիշ գբզար մէտրէսէսի Փուգարէլէրինէ սարֆ օլունա

3 Գայսէրի գազասընտա քեսին ըուհչան մէտրէսէսինտէ մուգիմ մուհնդաթը վարլտ միմթէրլէտիւտ ըուհչան Փուգարէլէրէ սարֆ օլունա։

2 Վագրվիքն գբզգարընտաչը Սրբուհի խանըմ իլէ զէվճի Ստեփանէն էֆէնտիլի Մարիամ գբզընա մ

ՄԻ ԳՆԷՔ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՄԸ

ԱՌԱՆՑ ՆԱԼԱՊԵՍ ԱՅՅԵԼԵՍԻ

ՍԻՆԿԷՐ

Ամերիկեան գործարանի մեքենացներն

Ի ՂԱԼԱԹԻԱ, Եիւքսէք Գալոքրքմ,

120

Քարաքէօյի աղբիւրին դէմ.
Ի ԲԵՐԼԻՆ, Կալաթա Սէրոյի Լիսէին դէմ.
Ի ՊՈԼԻՍ, Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամէն տեղ՝ Սինկէրի կարի մեքենային «կեղծերը» միայն պիտի գտնէք։

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

(Շաբաթական) 1135

ՄՈՐԹԻ ՀԱՄԱՐ ԲՈՄԱՏԱ

Պարբարոնել Պ. Մաքէնէ

Այս բոմատան կը բժշկէ ԱՅՏՈՒՑՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԵՒՔԵՐԸ, ՎԷՐԷՐԸ, ԱՌԻՒՆԷՐԸՆԹՈՒԹԻՒՆԸ, *ինչպէս նաեւ մորթին բոլոր հիւանդութիւնքը։ Կը կանգնիցնէ մազերուն, յօնքերուն թափիլն և կը մեծցնէ զանոնք։*

ՎԱՆՑՈՒԹԻՒՆՔ.— Պարոն, Ձեր բոմատան չուտով բուժեց գլխս հարիւր նոթէն որ կը ծածկէր բոլոր ճակատս եւ աչերիս վրայ մնան եւ քիթս (ՏԻՐՈՒԻ, Ռոմիկանութեան մասնաւոր պատուիրակ ի Բարիզս, Բիւրէնէ Օռանգալ։)—Պարոն։ Դուք ամբողջովին բուժեցիք գլխս մորթի անտանելի հիւանդութենէս, որով կը տառապէի չորս տարիէ ի վեր, (ՄԷՆԱՌ, բարապան ի Սիւմէն-Կառա։)

Կ. Պոլսոյ մէջ ընդհանուր կեդրոնատեղին է Ալիքեան գեղարանը, գեղագործ, գեղավաճառ ի Պոլիս։ Կը գտնուի հանրագլխաւոր գեղարանաց մէջ։

1519 4—13

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒՍԴ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

GRANDE GRILE.— Աւշալին տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լնարդի և փայծաղի խըբու�ն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար և այլն։

HOPITAL.— Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, տարտղնի տկարութիւն ստամոքսի, չրացաւ, անմարսութիւն։

CELÉSTINS.— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական ուռղ և միզական քար, յօղացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց–միզական (Ալբիւմինուրի)։

HAUTERIVE.— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, ուռղ, քար, յօղացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց–միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քաշխիլին վրայ։

Պոլսոյ ամէն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ 667

ՖՐԷՏ· ԼԷՅԼԱՆԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Այս կանոնաւորագոյնս կը բռնին Լիվերբուլ և Աբերտէլէյ գծէ։

Անուանք	Թոնով	Անուանք	Թոնով
Ալճերիան	2500	Յավոնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլորիդեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Աբասդէան	3700	Ինդիրեան	5500
Գավարիան	6000	Իոգրիան	5500
Գուլիկարեան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիսբոնեան	2500
Սարդինեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օլտրիզ	700
Էմբրէյզ	3700	Բէրտիան	3800
Ֆոպիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալէրմիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Լիվերբուլ չոգենաւը, նաւապետ Եամս, ամսոյս 28 ին Լիվերբուլէն ընդհանուր վաճառքով ասա Ամսպասուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ՝ ԷՅՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Գալաթիա։

Նաւատերազ, Զարոնայք Ֆրէտ, Լէյ. Լաֆոնտ և ընկ.

Գործակալներնին։

Կ. Պոլիս, Էքսուարտ Լաֆոնդէն. Զմիւռնիա, Գ. Գ. Քարվէր Եղբարք. Ալէքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ. Մալդա, Ա. Քամիլերի. Շերա, Ս. Վօրդ օրուլս Որդի եւ ընկ. Զմիւռնիա, Ֆ. Ուիդոլ և ընկ.

546

BIÈRE, BIRRA, BIER

1887 տեկտեմբեր 31 ին վերջացուցած լինելով իմ պայմանագիրս Կրամի Ֆր. Շրայնքը և Սոհնէ գարեջրի գործարանին հետ, 1888 յունվար 1էն սկսեալ Կ. Պոլսոյ հրապարակին եւ շրջակայից համար ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ անուանուեցայ։

Bruder Reininghaus Graz-Steinfeld

ԳԱՐԵՋՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

Այսուհետեւ ըստ առաջնոյն իմ մթերանոցներս լի պիտի լինին Սդէֆիֆիտի դերազանց եւ ճշմարիտ գարեջրով, թէ՛ չիշով եւ թէ՛ տակառակով, որ համարաւոր գարեջրասերէ մին է։

ՄՕՐԻՋԻՕ ՖՐԱՆՑԻԼ

Գրաֆենեակ · Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Վիրգալիս խան,
Միներանոյ · Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Էլտրիկ խանի կից։ 1512 11—25

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆՔ

500 ֆրանքոյ 2000 արժէքդրեր բռնանելու

Հիմնեալ ի Բարիզ 1880 ապրիլին

և Անանուն Ընկերութեան վերածեալ՝ 1881 մայիս 4ին

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ 116, հրապարակ Լաֆայէդ, Բարիզ

Վարչական խորհուրդ Պ. լը Աբեժան տը Մանդոյ (Ֆելիքս), նախագահ Պատուոյ Լեգիոնի, նախկին երեսփոխան Պ. Պիէր (Լէոն) Պ. Դ. Ռոդիվալ (Դ. Ռոդիվալ և ընկերանէն, սեղանաւորք)

Դիմեր՝ 1887 ի Տարեշրջանին համար, Պ. Օսման (Վիքդոր) Պ. Պէլիէր (Լէօ)

ՏՆՕՐԻՆ Պ. Մաթիէս (Մոռիս)

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ· Նպատակն է առաւելութիւններն են· ինայողութիւնն ամենուն դիւրամատչելի ընել։—Քիչ դրամ ունեցողները տեր ընել Բարիզի. Ֆրանսայի քաղաքաց, և Ֆրանսայի Գաւէտի Ֆոնտէրեն պարտութիւնց, ամենական 5, 10 կամ 20 Ֆրանքի վճարմամբ։—Ինայողութիւնն հրապուրիչ ընծայել, թոյլ տալով գնողին որ դեռ բոլոր սու�ը չը վճարած մնացածի վճարման եւ ստանալ տոմսերն· միանգամայն ամէն անհանգստութիւն բառնալով, ամենական ստացագրոյ դրամն ստանալով իւր իսկ բնակարանէն։—

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ ինայողական մնուցկներու ամենէն հմնմարերն է· սա գաղափարին վրայ հիմնեալ է թէ ինայողութիւնն աւելի կարեւորութիւն կուտայ արագապէս հատնելու գիւրակեցութեան, եթէ ոչ հարստութեան, քան ստանալու փորը տոկոս մը վճարեալ գումարներէն։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԸ ինայողին կառաջարկէ երկու միացեալ առաւելութիւններ, պարգեւի հաւանականութիւն և տոկոս։ Ուստի և, 1880էն ի վեր իւր ձեռք բերած արժանին յուսացուցէն վեր է· 1886ին ուներ աւելի քան 96 000 յաճախորդ, որոնցմէ շատերը կարեւոր պարգեւներ շահած են։

Ֆրանսական կամ պելճիական մէկ կամ մէկ քանի պարտութիւններ գնելու համար, կը բաւէ իւր ներկայացուցչոյ յանձնել առաջին վճարին գումարը· արժէքդրեր թիւն անյապաղ կը հաղորդուի գնողին։

Թուբերիոյ համար ընդհանուր գործակալ

Յ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ Մուսթաֆա փաշա խան, 6, Գալաթա.

Պ. Պ. Միսաք Մօրուքեան եւ ընկ. գործակատար յԽրմիր եւ շրջակայքը Բասմաճեան Եուսուֆ, Իզմիր· Պ. Յ. Պ. Քալենեան, գործակատար Պրուսայի Նահանգին համար, Իբէք խան, Պրուսա· Պ. Սարգիս Սարգիսեան, գործակատար Խարբերդ, Խարբէրդ· Պ. Յ. Դանիելեան, գործակատար ի Կէլէնպօլու· Պ. Սարամ Դաւթեան, գործակատար յԱֆիոն Գարահիսար· Պ. Զարեհ Ամիրեան, գործակատար ի Սպարթա· Պ. Պ. Պողոսեան և Ընկ., գործակատարք ի Տրապիզոն։ 748

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԱՌՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէյլիւ-Միլլէթ խան, միջադային թղթատարատան վերայի յարկը.

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ածան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ հերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քօռսէներ, օժտի համար հերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեւակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ՛ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ, նոյնպէս Անգլիէն, Իտալիէն և Եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոստանագրով և կամ թղթատարական դրոշմով ղրկուի։

Զը հանուած ապրանքները ետ կառնուին և ստակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։ 1180

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ· ՀԷԼՊԻՆԿ

Կալաթա, Քարանթինա փողոց, Թիւ 9

ԼԱԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ

ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ

566 ԳՈՑՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՐԻԼԱՅԸՆՍ

Մովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթլի, Ուիթլի խան Պահչէ–գաբու Պոլիս· կամ Ղալաթիա Մէրթէչպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան թիւ 6։ 686

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԻՐ

ԲԱՌՏԻՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկթախառն, թթուային, կազային. ամենազդու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամէն հիւանդութեանց։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԻՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ.

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինարի, 2, Պոլո փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌԱՎԻԱ եւ ԲԵՌԴԻՐԻԴԻ Ատա խան, 4, Մաքսի փողոց, Գալաթիա։ Կը ծախուի դեղաւոր դեղարանաց մէջ։

621

ԺԱՆ ԲՈԱԼԴԻ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԱՒԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գալաթա-Գաբու, Կալաթիայի ազարակին դիմաց և Եաղլըճը փողոցին քով, Թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԸԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԱՒԱՍԵԱՑ, Նոյն փողոց Թիւ 657, 659, 661, 663·— Ամէն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՈՒԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամէն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ։ — Ամէն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Արամներու համար ամէն տեսակ օթոցներ, դանալէներ, թիլինթոռներ, աթոռներ։ — Ամէն տեսակ ՄԱՀԱՃԱԿԱՆՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՃԵԼԶՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Նշան· Զէֆթիլ ԲՈԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վանառատան հետ։ 691

L'AVENIR DES FAMILLES L'AVENIR DES FAMILLES

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱԳԱՅՑ

Ապահովագրական Փոխադարձ Ընկերութիւն՝ Դրամագլխով վերակազմուեցեան համար 1880 ին կազմեալ՝ ի Լիոն Նոտար Մրդ Լիֆիս տը Պէլէսի ստացած պայմանագրով

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է 61, Ռեբիւպլիք փողոց, 61—Լիոն (Ֆրանսա)

Ապահովագրեալ դրամագլուխը 55 միլիոն ֆրանք

Մինչեւ յայսմ եղած վճարումնք են, 1,000,000 ֆրանք

Տարին չորս վիճակահանութիւն՝ Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս և Հոկտեմբեր

Վարչական խորհուրդ· Պ. Լիվիէր, բժիշկ ի Լիոն, Նախագահ.
Պ. Ալլէն, Նախկին տնօրէն, հիմնադիր ընկերութեան, ի Լիոն.
Օտիֆրէ, Նախկին շահագործ շրջանակի ի Լիոն.
Պոր, հասարակաց ի Լիոն· Գ. Լիսագ կալուածատէր ի Լիոն· Մանոդել կալուածատէր ի Լիոն· Ռոթ, հասարակաց ի Լիոն· Ժէնէն, ի Լիոն Մ. Ժ. Գաշէն, հաշուեպահիչ· Մ. Ալլէն, տեսուչ պատուիրակ, ընդհանուր տնօրէն։

Լ'ԱՎԵՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեան, արագ զարգացում մ'ունեցած է։ Իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերադարձով դրամագլուխ, կամխավճարներու հաւանականութեամբ։—Մուրհակներ կուտայ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը և թէ ամենական հաւասար վճարներու (կարելի է ստորագրուիլ ամենական մինչեւ մէկ ֆրանքէ սկսեալ)։ Ապահովագրեալներ ունինք որոնք մէկ ֆրանք մը վճարած էին և երկու հարիւր ֆրանք ստացած են։

Վճարումնք կը կատարուին վիճակահանութեամբ, որը երեք ամիսն անգամ մը տեղի կ'ունենան ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, ի ներկայութեան վարչական խորհրդին և հաշուեպահներու, հաշուեպահի տարեկան ընդհանուր ժողովն ամեն մարդ կրնայ ստուգել։

Ընկերութեան գործառնութիւնները պետք չէ շփոթել վիճակահանութեանց հետ ուր տոմսերը բնաւ արժէք չունին վիճակահանութենէն յետոյ։ Մեր մէջ, ընդհակառակն, ամենուն ալ վճարումնքն ապահովեալ է, քիչ մը կանուխ կամ քիչ մը ուշ, ըստ դիպուածի։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ

Ընկերութեանս գործառնութիւնքը բազմատիպ են, ինչպէս շարժական արժէից և փոխ տրուած դրամագլխոյ ապահովագրութիւն, կորուստեալ դրամագլխոյ մը վերադարձութիւն, երաշխաւորութիւնք և Դիպուածաց փոխառութեանց և Հարստարարեանց և Ամառանոցներու մէջ գործածուած գրամագլխոյ։ Մանանց համար Օժտիք, Հանդիսական մնուցկ ծերութեան համար, ցիկնս եկամուտներու հաւաքութիւն, և մի բան պէտ ամեն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։

Այս ապահովագրութիւնս դիւրաբեր համար, Ընկերութիւնս հաստատած է զանազան սակագներ որոց վճարումնք տեղի կ'ունենան առաւել կամ նուազ մերձաւոր ժամանակաց մէջ, ըստ բաղձանաց ապահովագրելոյն։

ՍԱԿԱԳԻՆ Ա.

Ամենական 1 ֆրանք, որ վճարուի միայն 60 ամիս, իրաւունք կուտայ 1000 ֆրանքի մուրհակի մը 10 թիւերով ստանալու ամենական ալ հեռագրեալ կը մասնակցին ամեն բաշխման, մինչեւ ամբողջովին վճարուին 1000 ֆրանքին։ Ապրդ կինայ ստորագրուիլ այնչափ անգամ 1000 ֆրանքնոց մուրհակի որչափ ամենական վճարէ մէկ ֆրանքնոց։

5 ֆրանքի ամենական բռնիմ մը, որ 60 ամիս վճարուի, իրաւունք կուտայ, ըստ ընտրութեան ստորագրողին, 5000 ֆրանքի ընկերութեան արժէթղթի մը, կամ միմիայն 3000 ֆրանքի և Լիոն քաղաքի պարտութղթի մը, որը կը մասնակցին ամեն վիճակահանութեանց և պարգեւներուն, մինչեւ անգամ 50.000 ֆրանքի բաշխին։

Ի փոխարէն ամենական հինգ ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի, ըստ իւր ընտրութեան

1· 500 ֆրանքի, առանձնաշնորհեալ մուրհակ տոկոսներով որք տարուէ տարի կ'աւելնան մինչեւ ցկեանս, կամ

2· 5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա., կամ վերջապէս

3· 1000 ֆրանքի, Հիմնադրի մուրհակի մէկ տոմսերորդով։

Դատ· Անցեալ տարեշրջանին մէջ հիմնադրի Մուրհակներն ստացան 80 ֆրանք շահաբաժին, և ներկայ տարեշրջանին մէջ, շահաբաժինք պիտի լինի 100 ֆրանք մէն մի թուղթի վրայ։

Ի փոխարէն ամենական 8 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և առանձնաշնորհեալ Մուրհակի մը 500 ֆրանքէն վերադարձի, և տարով տոկոսներ որք երթալով կ'ամեն մինչեւ վճարման օրը։

Դատ· Կը մնայ միայն ի վճարել 1921 առանձնաշնորհեալ մուրհակ։

Ի փոխարէն ամենական 10 ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի ըստ իւր ընտրութեան.

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Պարտութղթի մը, կամ 1877ի Գուէտի Ֆոնսիէն, կամ 1871 ի Վիլ տը Բառիեն, կամ Ալիլ տը Մառսէյլէն· (այս երեք արժէթուղթք վճարելի են 400 ֆրանքէն) կամ 1883 ի Օպլիկասիոն Ֆոնսիէռէ մը 500 ֆրանքնոց, կամ վերջապէս

5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Բանանցի պարտութղթի մը, շրջաբերութիւն 1883ի· Վերջապէս, ի փոխարէն ամենական 12 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի·

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. ինչպէս նաեւ 1879 ի Ֆոնսիէռ կամ Գոմիտնայ Օպլիկասիոնի մը, վճարելի 500 ֆրանքի, կամ վերջապէս Իբոդէքս Օպլիկասիոնի մը (Գրէտի Ֆոնսիէին հետ միացուած և 1000 ֆրանքէն վճարելի)։

ՍԱԿԱԳԻՆ Բ.

Այս սակագնոյն մէջ, Մուրհակներն 500 ֆրանքէն վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչեւ 25 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կամխավճարներով որք տեղի կ'ունենան երեք ամիսն անգամ մը վիճակահանութեամբ։—Բռիմներն ամենական են և 2 ֆրանքի, առ առաւելն կը պահանջուին մինչեւ 15 տարի· կը գադրին երբ մուրհակը վաստկի վիճակահանութեան մէջ։

ՍԱԿԱԳԻՆ Գ.

Այս սակագնոյն մէջ, մուրհակք վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչեւ 12 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կամխավճարներով որք տեղի կ'ունենան ամեն տարի յունվարին, ապրիլին, յուլիսին և Հոկտեմբերին· առաջին երեքն 100 ֆրանքէն և Հոկտեմբերինն 500 ֆրանքէն։—Ամենական բռիմները 2 ֆրանքի են և միայն 50 ամիս վճարելի են։

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ա'ՎԵՆԻՐ Տէ ՖԱՄԻՅ, ապահովագրական ընկերութիւն մ'է հաստատեալ ըստ հրամանագրոյն 1868, յունուար 22ի, և հետեւապէս կը գործէ ընդ հակողութիւնս պետութեան։ Հեռի լինելով շահադիտութեան կամ առեւտրական ոգեէ գործէ, ոգեէ վասնզի ենթակայ չէ։

Իւր գանձած դրամն ընկերութիւնը կը գործածէ պետական արժէթղթոց, Գանձոյ թուղթերու կամ պետութեան, քաղաքաց և հանգանց երաշխաւորութիւնը կրող թուղթերու։ այս գումարը բաւական է ապահովելու համար իւր շրջաբերութեան հանած բոլոր մուրհակներուն վճարումն, այնպէս որ մէն մի ստորագրող բոլորովին ապահով է ստանալու իւր ապահովագրութեանց ամբողջ գումարը։

Տեղեկութեանց և բռնանդրագրութեան համար դիմել առ Պետրոս Էֆ. Ամպարճեան, գործակալ Ընկերութեան ի Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40, Պահչէ-Գաբու, Պոլիս։ 1081

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՕՅՁԸՐ ԼՕՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, դրամագրաք եւայլն, չոգենաւով եւ առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ
ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ
Թիւ 1 Հավուզլու խան, Պոլիս

791

ՔՕԱՆ ՏԱՐՈՒՈՒՆ ՕԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀՐԱՇԱԼԻ՝ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ՁԻԹԼԻԻ

(ՄԵՐՁ Ի ՊՐՈՒՍԱ)

Պիւրպոնար տը Սուռով

1304 ՍԷՖԷր 11 թուական կայսերական իրատէով պատմնեալ—Վարձատրեալ Բարիզի, Վիէննայի, Լոնտոնի, Ֆիլատէլֆիայի, Ոնվէրսի, Ֆրանքֆորդի ցուցահանդէսներէն։

Ձիթլի ջուրն, որ Արեւմուտքէն եկող հանման հանքաջուրերէն գերազանց է, շիշերու մէջ կը դրուի ընդ հսկողութեամբ Տր· Արիկեանի, պատուիրակ ի դիմաց առեւտրական Վսեմ. Նախարարին։ Մէն մի եղիւէդ կրելու է քննիչ բժիշկին ստորագրութիւնը։ Հասարակութիւնը մերժելու է այն ամէն շիշերն որք չեն կրեր Պետութեան այս երաշխաւորութիւնը։

Այս հանքաջուրին յօրդորութիւնն ապահովեալ է մարսողական խոտոտիկին և լեարդին հիւանդութեանց մէջ, աղազմարի եւ յօղացաւի մէջ, շաքարախտի և փամփշտային խոխութեանց մէջ։

Ձիթլի շատ ախորժահամ հանքաջուր մ'է, սեղանի համար պատուական ջուր մ'է եւ շատ օգտակար է այն պարագային յորում ջուրերը վարակեալ են համանմարակ հանդուրմեանց ատեն։ Իրենց առողջութեան նախանձախնդիր տնձիք ջրելիներու, Պէնտերու եւ այլ ջուրերէն նախամեծար պիտի համարին Ձիթլին։

Ձիթլին կը դիւրացնէ մարսողութիւնն և կը կանանաւորէ միւս բոլոր պաշտօնները։ Շատ օգտակար է նաեւ այն պարագային երբ պիտանով ոնող մանուկները կաթէ կրտրելու է։

Ձիթլի ջուրը շաբաթն երկու անգամ կը զրկուի ամբրիզն, այնպէս որ կարելի է վստահ լինիլ թարմ վիճակի մէջ գտնել զայն ի մերանոցս։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծախուի ի կեդրոնատեղին Ընկերութեան, 13, Ճէլալ Պէյ խան, եւ ի Մահմատիա՝—Բերա, Պ. Ալիբրանտի, գեղարան Տէլա Ռուտա, 169.—Պոլիս, Պ. Մէդիսի, գեղավաճառ, 24, Եէնի ճամի փողոց.—Ֆ. Թէրզիման, գեղագործ, Ճղալ օղլու, Պարկիական գեղապատան մօտ.—Աշքարաշ, գեղագործ ի Վէգնէճիլէր.—Ղալաթիա, Պ. Մամրաքօ, վաճառական, Մարմրզ փողոց, 34.—Պէշիքթաշ, կեդրոնական գեղարան.—Թէրապիա, Սամս Աբոնորուլս.—Պէշիքթաշէ, Սոգիրոքի Թէոֆարիտի, վաճառական.—Գալաթա գիւղ, գեղարան Լէոնիտաս Անթիրա.—Իսկիւտար, Սկավրքի Նուրլորուլս, գեղագործ։

Պարապ շիշերը ետ կառնուին։

1051

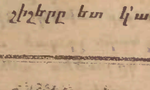

ԻՏԵՆԱՒՈՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱԲՈՒԹԵԱՆ

Ն. ԻՍԱՓԻ ԻՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլ և Բարիզ գլխաւոր կանգառներ

Սամսուն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յատուկ չոգենաւն Լ. Մարսելիէ որ վերադարձ 22ին Մարսիլիայէն և վերադարձ 29 ին Կ. Պոլսէն պ տի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յատուկիկ չոգենաւն Կ. Անդրէ որ պիտի մեկնի մարտ 5ին։

Ռուսկի և որոշ ուղիներով

Նաւագնացքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆՈՒՈՒԹ ԷՐԳԱՆ
Թիւ 17–18 Փիւշիւք Մեհլէք
Մահմանէ փողոց, Թիւ 14

556

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

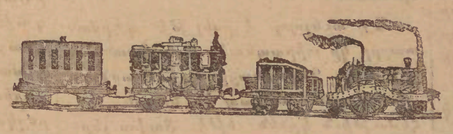

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒԶԻԻՔ—ՋԷՆԷՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1887, մինչեւ յետոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒԶԻԻՔ—ՋԷՆԷՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42
	Առաւօտ											Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.
Կ. Պոլիս	6	15	6	49	7	17	7	45	8	15	8	41	9	10	10	11	10	37	11	10	11	38
Գուրու-գաբու	6	27	6	58	7	26	7	54	8	26	8	50	9	19	10	20	10	46	11	19	11	47
Եէնի-գաբու	6	32	7	2	7	30	7	58	...	8	54	9	23	10	24	10	50	11	23	11	51
Տամուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամանթիա	6	39	7	8	7	36	8	4	...	9	...	9	29	10	30	10	56	11	29	11	57
Եէսիլ-գաբէ	6	44	7	12	7	40	8	9	8	37	9	4	9	32	10	34